

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
The European Union

අධි ඝනත්ව දෛශ්ඤි ක්‍රමයට
කොසෙට් වගා කරමු.

ගුණාත්මක පිළිවෙත

QUALITY PRACTICES

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, කෘෂි අංශ නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය

06. ගුණාත්මක පිළිවෙත්

- 6.1 කැන ආරක්ෂා කිරීම
- 6.2 කැන් ආවරණය
- 6.3 මල පිස දැමීම
- 6.4 කැනට බාධාවන මොරෙයිසන්ගෙන් කැන ආරක්ෂා කර ගැනීම
- 6.5 කෙසෙල් මුහය ඉවත් කිරීම
- 6.6 මල ඇවරී ඉවත් කිරීම

ගුණාත්මක පිළිවෙත්

අපනයනය ඉලක්ක කරගනිමින් කෙසෙල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී ආකර්ශනීය කැළැල් රහිත ගුණාත්මක පලතුරක් ලබාගත යුතුය. මේ සඳහා කෘෂි අංශ නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය තාක්ෂණික පැකේජයක් වගාකරුවන් සඳහා නිර්දේශ කරනු ලබයි.

ගුණාත්මක කෙසෙල් කැනක් ලබා ගැනීමට නම්,

- නිරන්තර ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව සිදු කළ යුතුය.
- වගාව රෝග පළිබෝධ වලින් තොරව පවත්වා ගෙන යා යුතුය.
- ශාකයට මහා පෝෂණයක් ලබා දිය යුතුය.
- ක්ෂේත්‍රයේ උසස් ජල වහනයක් පැවතිය යුතුය.
- බාහිරින් ගෙනෙන කිසිවක් ගොවිපල තුළ නොතැබිය යුතුය.
- කෙසෙල් වගාවේ භාවිතා කරන උපකරණ ඉතා හොඳින් මුළුතේ කර තිබිය යුතුය.

06

කෙටි අත්ත (Placenta leaf)
 පැයු පැයුට තැනීම

6.1 කැන ආරක්‍ෂා කිරීම

පිදුන වහාම කැන ආරක්‍ෂා කිරීම නිසා කෙටි අත්ත (Placenta leaf) පසු පසට නවා කැනට වන සියළු බාධාවන් ඉවත් කළ යුතුය. මෙහිදී කැන සමඟ ස්පර්ශවන පඬුරුලේ ඉවත් කළ යුතු අතර ආධාරක ද ස්පර්ශ නොවන ලෙස සැකසීමට වගබලා ගත යුතුය.

06

අධි ඝනත්ව දෙපේළි ක්‍රමයට
කෙසෙල් වගා කරමු.

වියළි කොළ ස්පර්ශවන කැනනක්

අතු සහ ආධාරක ස්පර්ශවන කැනනක්

කැනට හානි පැමිණ විය හැකි
 දූව්‍ය ඉවත් කිරීම

උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු, පිරිසිදු කැනනක්

06

කෙසෙල් කැනේ
ඉහළ ආවරණ වන නැත ආදානි
කොළරයට ඉහළින්

6.2 කැන ආවරණය

කැන ආවරණය කිරීම

- කැන පොලිඑතිලීන් කවර වලින් ආවරණය කිරීමෙන් යාන්ත්‍රික පීඩ විදායාත්මක හා රසායනික හානි වලින් කැන ආරක්ෂා කිරීමේ හැකියාව ලැබේ.
- ආවරණය තුළ ඉහළ උෂ්ණත්වයක් පවත්වාගෙන යාම තුළින් සිසිලන හානි වළක්වයි. මේ නිසා කැනේ ධරද වැඩිවේ.
- කැනේ ආවරණය සඳහා ගේජ් 12 - 25 දක්වා ඝනකමින් යුත් නිල් පොලිඑතිලීන් ධෂ් ගොදා ගැනේ.
- ලා නිල් පාට පොලිඑතිලීන් ධෂ් ගය සෙන්ටිමීටර් 90 විශ්කම්භය සහිත අතර දිග සෙන්ටිමීටර් 155 හෝ ඊට වැඩිවිය යුතුය.
- මෙම ධෂ් ගයේ සෂම සෙන්ටිමීටර් 7.6 කට වරක් විශ්කම්භය මිලිමීටර් 12.7 ක සිදුරු සෂදිය යුතුය (කුඩා සිදුරු ගණන 320) විය යුතුය.

කැන ආවරණය (Early Bagging)

- කෙසෙල් කැන පිදුන වහාම කැන ආවරණය කළ යුතුය.
- මුහුණ ඉවත් කිරීමට පෙර කැනට බැහැර යොදා කෙසෙල් කැනේ ඉහළ ආරම්භ වන තැන ඇති කොළරයට ඉහළින් (ගැටයට උඩින්) බැහැර ගැට ගැසිය යුතුය. එමඟින් වර්ෂා ජලය ඇතුළට ඒම වළකී.

කෙසෙල් ආවරණය යොදන අවස්ථාව

අධි ඝනත්ව දෙපේළි ක්‍රමයට කැන ආවරණය කළ අවස්ථාව

ආවරණය බැහැර වන විට වර්ෂා වැසි ඇති විට

ආවරණය බැහැර කළ අනුමත පොත්

- භාවිතා කරන ලද නිල් පැහැති පොලිතින් කෙසේත් ඉවත් කර ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන්න.

06

6.3 මල් පිස දැමීම

මල් පියා දැමීම

මල් පියා දැමීමෙන් පසු

06

ගුණාත්මක අස්වැන්නක් සඳහා අවස්ථා කීපයකදී පරවෙන මල් ඉවත් කළ යුතු අතර කුඩා ගෙඩි ක්‍රමාණුකූලව පිස දැමිය යුතුය.

කෙසෙල් කැනක් පුදින්නේ ඇවර් යට අතට සිටින ලෙසය.

ඉහළ ඇවර්වල ඇති කිරි ඊළඟට ඇති මල් ආවරණවලට වැටී පහලට ගලා යාමට නොදී මෙය සිදු කළ යුතුය.

මල්වලින් කිරි වැස්සෙන අවස්ථාවේ දී මෙය සිදු නොකළ යුතුය.

කුඩා කෙසෙල් ගෙඩිවල ඇති පරවුණු මල් ඉවත් කළ යුතු අතර නොවිසේනම් ඒවා පරණ වී කටුවක් මෙන් තදවී ගෙඩිවලට යාන්ත්‍රික හානි සිදුවේ.

ඇවරියේ මල් යට අතට සිටින විට හා යටින් ඇති පත්‍ර ආවරණය වසේ තිබියදී මල් ඉවත් කිරීමෙන් පහළ ඇවර්වලට කිරි වැටීම නිසා වන හානිය වළක්වා ගත හැකිය.

- කෙසෙල් ඇවරිය උඩු අතට හැරුණුවිට මල් පිස දැමීමෙන් පහළ ඇවරිවල මල් රැඳී ගෙඩිවල කළු තිත් ඇතිවිය හැකිය.

මල් ව්‍යූහ දැමීමට පෙර

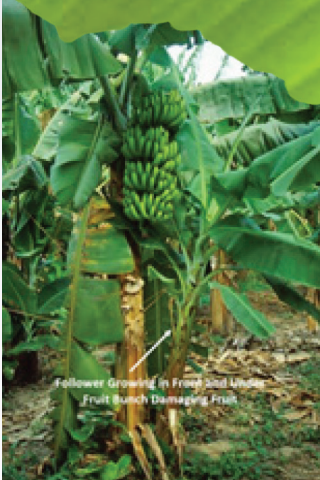
මල් ව්‍යූහ දැමූ පසු

- කෙසෙල් කැන වර්ධනය අඩුණ්ඩව සිදුවෙමින් ඇවරි ඉහළට නැමීම පටන් ගන්නා විට පර වූ මල් සතිපතා ඉවත් කෙරේ.

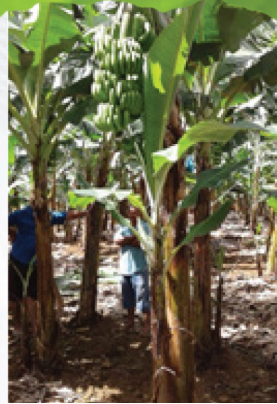
6.4 කැනට බාධාවන මොරෙයිසන්ගෙන් කැන ආරක්ෂා කර ගැනීම

සමහර අවස්ථාවලදී මවිශාකයේ ඉදිරියේ කැනට යටින් මොරෙයිසන් වැඩි සිටින විට (දුව, මිණිපිරි) කැනට බාධා නොවන අයුරින් එම පැළය කැනෙන් ඉවතට ගෙන වියළී කෙසෙල් පට්ටා හෝ ප්ලාස්ටික් පටි භාවිතයෙන් මවිශාකයට ගැට ගැසිය යුතුය. මෙමඟින් කැන සිරිමි, තැලිමි හා ඝර්ශනයෙන් සිදුවන හානි වළක්වා ගත හැකිය.

06

Follower Growing in Fruit Bunch Line
 Fruit Bunch Damaging Fruit

කෙසෙල් කැපෙන ගුණාත්මක නාවයට බලපා ඇති මොරෙයියා

06

6.5 කෙසෙල් මුහය ඉවත් කිරීම (De Budding)

මෙහිදී බැක්ටීරියා කුණුවීම පැතිරීම වළක්වා ගැනීමටත්, ඉතිරි අවේරවල වේගවත් වර්ධනයක් ඇති කර ගැනීමටත්, වෙළඳපොළ ඉල්ලුම පරිදි කෙසෙල් ගෙඩිවල දිග වැඩි කර ගැනීමටත් හැකියාව ලැබේ.

- අවසාන අවේර 2 පොළොවට සමාන්තර වන අවස්ථාව මුහය කැඩීමට සුදුසු අවස්ථාවයි.

කෙසෙල් මුහය කඩා ඉවත් කිරීම

6.6 මල් ඇවර් කඩා ඉවත් කිරීම (De Budding)

- මෙහිදී අවසාන ඇවර් සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කර ඊළඟ ඇවර්ගේ එක කෙසෙල් ගෙඩියක් පමණක් ඉතුරුවන සේ ඉතිරි ගෙඩි ඉවත් කිරීම සිදු කරයි.
- එක් කෙසෙල් ගෙඩියක් පමණක් ඉතුරු කරන්නේ යම්කිසි රෝගයක් වැළඳුනහොත් විය පළමුව වැළඳෙන්නේ මෙම ඉතිරි කළ කෙසෙල් ගෙඩියට නිසාය. එම රෝගය පහසුවෙන් හඳුනා ගත හැකි වීම මෙහි වාසියයි.
- ඉන්පසු මුහුණ කඩා ඉවත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.
- ඉන් අනතුරුව කිරි බේරීමට පැයක් පමණ පොළොවේ කවරය උඩට ඔසවා රඳවා තබනු ලැබේ.

ඊළඟ ඇවර්ගේ එක කෙසෙල් ගෙඩියක් පමණක් ඉතුරුවන සේ ඉතිරි ගෙඩි ඉවත් කිරීම

06

අධි ඝනත්ව දෙසේලි ක්‍රමයට
කෙසෙල් වගා කරමු.

මූහය කැබා ඉවත් කළ පසු කිරි බේරීමට හැරීම

මූහය කැබා ඉවත් කළ පසු

කෙසෙල් වගාවේ යහපත් වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කරන අතර වගා ක්ෂේත්‍රය තුළ පැවතිය යුත්තේ ජීවී හෝ අජීවී කෙසෙල් ගස්වල කොටස් පමණක් වීමට වගා බලා ගත යුතුය.

කිසිදු බාහිර ද්‍රව්‍යයක් (පොලිතින්, කඩදාසි) ක්ෂේත්‍රයේ දමා නොයා යුතුය.

06

ගුණාත්මක පිළිවෙත්
 QUALITY PRACTICES

අධි ඝනත්ව දෛශ්ලි ක්‍රමයව කෙසෙල් වගා කරමු.

ප්‍රකාශන කට්ටලය

1. ඇඹුල් කෙසෙල් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන තාක්ෂණය
2. බිම් සකස් කිරීම
3. පැළ සිටුවීම හා අතුරු බෝග වගාව
4. ජල සම්පාදනය හා පොහොර යෙදීම
5. පඳුරු පාලනය හා ආධාරක සැපයීම
6. ගුණාත්මක පිළිවෙත්
7. කෙෂත්‍ර සනීපාරක්ෂාව හා පළිබෝධ පාලනය
8. අස්වනු පුරෝකථනය, හෙළීම හා සැකසීම

අධි ඝනත්ව දෛප්ලේ ක්‍රමයට
කොසෙල් වගා කරමු.

භූමිකාමය පිළිවෙත්
QUALITY PRACTICE